

Granskning av god ekonomisk hushållning per 2023-12-31

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Revisionsrapport
Mars 2024

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige (direktion) ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning. Årsredovisning ska även innehålla en utredning och redovisning av följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapport respektive årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Direktionen är ansvarig för upprättandet av delårsrapport och årsredovisning.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge kommunalförbundets revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas delårsrapport/årsredovisning i samband med fullmäktiges behandling av respektive rapport. Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Är resultat i årsredovisning förenligt med de av Direktionen beslutade målen för god ekonomisk hushållning?
2. Är resultat i årsredovisning förenligt med balanskravet?

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen av årsredovisningen utgörs av kommunallagen 11:1, lag om kommunal bokföring och redovisning 11:8, 11:10 och 11:12 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 15 Förvaltningsberättelse.

Avgränsning

Granskningen avser årsredovisning som upprättats per 2023-12-31 och som behandlats av direktionen 2024-02-15.

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation. Granskningsresultatet bedöms med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och rött (ej uppfyllt).

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef och förbundsdirektör.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

lakttagelser

- I Budget 2023 och verksamhetsplan 2023-2025 framgår **fastställda mål för god ekonomisk hushållning**. Värdering om målen för god ekonomisk hushållning uppfyllts görs genom en **samlad bedömning** som utgår från en sammanvägning av de verksamhetsmässiga målen och kommunalförbundets finansiella mål. I bedömningen om målen uppfyllts helt, delvis eller inte alls vägs även viktiga händelser in. Som exempel på en viktig händelse 2023 anges i årsredovisningen stigande kostnadsnivåer.
- I Årsredovisningens förvaltningsberättelse återfinns ett särskilt avsnitt benämnt "God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning". I avsnittet redovisas en uppföljning av de av direktionen fastställda mål för god ekonomisk hushållning.
- Direktionens **finansiella mål** av betydelse för god ekonomisk hushållning är dels resultatmarginal, att det årliga ekonomiska resultatet för koncernen inte avviker mer än $\pm 1,0$ procent av den samlade omsättningen, dels soliditet, det vill säga att det egna kapitalet för koncernen vidmakthålls över planeringsperioden. Årets negativa resultat och eget kapital innebär att indikatorerna för de finansiella målen avviker negativt från planerad nivå. **Målen uppnås inte för året.**
- Direktionen har beslutat om fyra **verksamhetsmål** utifrån förbundsordningens inriktningsmål: 1. God kvalitet i den sammanhållna vården och omsorgen, 2. Tillgänglighet för individen, 3. Hälsofrämjande och förebyggande insatser samt 4. Innovativa samarbeten som ger samordnings- och effektivitetsvinster. **Målen uppnås för året.** Till målen finns ett antal prioriterade utvecklingsområden som syftar till att nå måluppfyllelse. För dessa utvecklingsområden har även indikatorer identifierats för att kunna mäta måluppfyllelsen för respektive inriktningsmål. Detsamma gäller utvecklingsområdena. Indikatorerna följs upp för året. Uppföljningen visar på en god måluppfyllelse även om ett par indikatorer inte nås. Vi noterar att för den indikator som inte nås som avser mål- och verksamhetsområdet "Tillgänglighet för individen" och indikatorn "andel utförd tid i hemtjänsten jämfört med beslutad tid inte kommer att nås" har åtgärd vidtagits. En översyn av ersättningsmodellen i kundvalet har genomförts i syfte att komma till rätta med avvikelserna och korrigering av förfrågningsunderlaget som gäller från 2024 har gjorts.
- **Den sammanvägda bedömningen** som Direktionen gör av god ekonomisk hushållning 2023 baseras på de målandikatorer som förväntas uppfyllas helt, delvis eller inte alls. Indikatorerna inom samtliga verksamhetsområden uppfylls till stor del men med undantag för de finansiella målen. Trots att de finansiella målen inte uppfylls för året gör Direktionen bedömningen att kommunalförbundet har en god måluppfyllelse. Att de finansiella målen inte uppnås beror främst, enligt förbundet, på betydande kostnadsökningar som inte var kända när budgeten fastställdes. Förbundet har under året arbetat med effektiviseringar och åtgärder för en budget i balans med har inte nått ända fram.

Granskningsresultat: Balanskravet

lakttagelser

- I årsredovisningens förvaltningsberättelse återfinns ett särskilt avsnitt benämnt "Balanskravresultat".
- I årsredovisningen framgår att årets prognostiserade resultat är negativt och uppgår till -73,2 mnkr, vilket även är årets balanskravsresultat.
- En balanskravsutredning redovisas där utfallet för året redovisas. Vidare framgår tidigare års negativa balanskravsresultat som ska återställas.
- Ackumulerade tidigare underskott att återställa uppgå till 24,5 mnkr varav 5,8 mnkr från 2021 som ska återställas senast år 2024 och 18,7 mnkr från 2022 att återställa senast år 2025.
- Underskotten från 2019 och 2020 motsvarande 77,0 mnkr återställdes av medlemmarna 2022, så inga underskott finns som måste återställas under 2023.
- Enligt överenskommelsen mellan kommunalförbundet och Norrtälje kommun samt Region Stockholm (medlemarna) avseende stärkt styrning och ekonomiska förutsättningar under perioden 2021-2023 förväntas kommunalförbundet återställa negativa ekonomiska resultat genom effektiviseringar från och med 2021.
- Av förvaltningsberättelsen framgår att Direktionen avser att under 2024 hemställa hos medlemmarna om att återställa 2021 års underskott (5,8 mnkr).

Samlad bedömning

1. Revisionsfråga 1

Är resultat i årsredovisning förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning?

- **Finansiella mål**

Nej, ej uppfyllt

- **Verksamhetsmål**

Ja, uppfyllt

2. Revisionsfråga 2

Är resultat i årsredovisning förenligt med balanskravet?

- **Följsamhet till balanskravet**

Nej, ej uppfyllt

Rekommendationer

För att utveckla granskningsområdet lämnas följande rekommendation till Direktionen:

- Att ta fram och besluta om en tydlig åtgärdsplan för att nå en ekonomi i balans.
- Att säkerställa att erforderliga beslut fattas under året så att negativa balanskravsresultatet återställs i enlighet med gällande lagstiftning.

2024-03-13

Carin Hultgren

Certifierad kommunal revisor

Uppdragsledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2023-06-14. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.